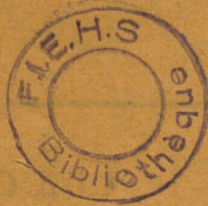

CATALUNYA
GROP N.R.

J. A SACO 415
SANTIAGO DE CUBA

BUTLLETI D' INFORMACIO CATALANA

NUMEROS 17 Y 18

PUBLICACIÓ DEL "CATALUNYA" GROP N.R.

ABRIL 10. 1941

CRONICA

Un compatriota dels recentment arribats, ens felicitava per la nostra claredat en l'exposició de l'ideari separatista que coincidia, ens deia amb els seus sentiments; però ens feia avinent, si no creiem que no era aquest el moment d'exposar-lo amb la claredat que ho feiem, per a no esverar a aquells esperits endarrerits en la seva evolució sentimental i perjudicar, en conseqüència, una unió dels catalans.

Aquest criteri del nostre amic, és el mateix, ho hem pogut confirmar, que tenen algunes personalitats catalanes exilades, provinents de diferents sectors polítics i ja no es tracta, en aquest cas, d'aquell pòsit d'assimilació de qué parlava Prat de la Riba, ni d'aquella marca de l'esclau de qué ens parlaven posteriorment aquells que es deien nacionalistes integrals i que els catalans portem a l'ànima, delatant la nostra esclavitud, com els bous porten, a l'anca, la marca del ferro que delta la seva pertinença. Es tracta d'un cas de fidelitat a mètodes polítics, d'adherència a disciplines de partit, de tossuda persistència a sistemes reiteradament fracassats, però que de tant haver-los exercit, han arribat a constituir una subconsciència que les impideix donar major amplitud al seu esperit.

La nostra actitud no és d'ara, ni obeeix a cap circumstància del moment. Es la nostra actitud de sempre, avesats a escoltar les veus del nostre esperit; la veu del patriotisme que no ha fallat mai.

Nostra actitud no ha estat tampoc una característica exclusiva nostra. L'intensitat de l'ideal, el to i el procediment, han estat els mateixos de les altres entitats catalanes d'Amèrica, per la mateixa causa. I ens atrevim a dir que ho seran també dels demés catalans exiliats si, voluntàriament, no oposen a la lliure expansió dels seus sentiments patriòtics, els convencionalismes de partit i les apreciacions personals, de vegades interessades, o la visió estreta d'un possibilitat immediata de solució, que, sempre serà transitoria, mentre no sigui total, en la que nostra situació futura es tornaria a veure sotmesa al joc altern de caigudes i redressaments que tan trista experiència ens ha donat i quina llissó costa d'aprendre.

La cura de l'exili podriem qualificar a aquesta reacció que, quan no hi ha un voluntari esforç en contra o un llast feixuc que la voluntat ha d'esforçar-se a tirar per la borda, es verifica en el cor de cada català, allunyat de la terra, i que explica la causa per la qual les entitats catalanes d'Amèrica, dedicades al cultiu de la Pàtria, hagin estat radicals en concebir l'ideal de llibertat, i que no és altra cosa, que l'esforç per substituir idealment la Pàtria absent. Separats d'un ambient d'asfixia moral, és aleshores que la terra es veu més bella i més pura, que s'exageren les seves virtuts i s'ambiciona més legitimament.

Per aixó estan equivocats tots aquells que es creuen que el secret per l'atracció dels catalans esgarriats, està en amagar o bé dissimular, les nostres conviccions patriòtiques. Molt pocs d'aquests catalans són renegats, la

...República Catalana

Que n'és de magnífica aquesta simbòlica diada del 14 d'abril!

Esperances fetes carn viva!

Miracle de la Pàtria que ressuscita!

Explosió triomfal de les ànsies de la rassa!...

Recomensament brillant cap a la grandesa enyorada i desitjada...

LLIBERTAT!

La paraula essència de tots els himnes dels pobles lliures.

Sobirania de la Pàtria!

Graó ineludible per a la plena responsabilitat col·lectiva!

JUSTICIA!

Essència immaculada que sadolla la fam de tots els cors.

REPUBLIC CATALANA

Els mots que ens agermanen.

Ahir en un comensament escanyat. Ara en una esperança d'un demà immediat.

PATRIOTES: Cal que retornin aquells jorns gloriosos, quin fruit na vam saber conservar.

Unim-nos tots els separatistes.

Cridem a qui no ho sigui i fem-lo nostre!

Quan tots formem un feix de catalans dignes no ens prendran lan ostra llibertat...

La defensarem com sigui i contra qui ens vulgui barrar el pas.

Comunicacio Adressada pel Consell de la Comunitat Catalana de la República Argentina al President Roosevelt

major part tenen els sentiments adormits o s'atenen a una vanitat personal. El secret està en desvetllar aquests sentiments, assistir de raó el nostre ideal, reforssar una moral patriòtica.

Una unitat fonamentada en el desig de complaure als esperits pusilànimes o endarrerits patriòticament, és evident que no és pas possible. I si fos possible establir-la no aniria enlloc. Hem de portar-los al nostre redos, (i hi vindran perquè no son messells), afirmant la plenitud dels nostres drets, la raó de les nostres conviccions, l'eficàcia de la nostra acció. Ningú es considera segur al costat de l'indecís, de l'irresolut; cal decissió, ferma. Els qui recordem el pas de Macià per les Amèriques, sabem la forssa aglutinant que te l'ideal d'independència quan, darrera d'ell, i hi ha, com hi havia aleshores del seu pelegrinatge patriòtic, una voluntat decidida a l'acció. I sabem també, per conseqüència, després d'aquella caiguda ingloriosa de la República Catalana que ell va proclamar, com es dispersen les voluntats i perquè s'accentúa aquella dispersió de la qual encara no ens havem reposat els catalans d'Amèrica, degut a la política tortuosa, patriòticament funesta, que va succeir a aquell periode. Es l'ideal d'independència l'únic ideal que lliga i pot arribar a establir una solidaritat perpétua i donar eficàcia a l'acció.

Malhauradament, aquest ideal esvera. Hi han esperits pusilànimes que s'espanten. En diuen estridència. Aquests esperits que asseguruen combregar aquesta ideologia i la troben bé en l'intimitat del nostre ésser però no públicament, com si es tractés d'un ideal inferior que ha d'ocultar-se a la consciència humana, no tenen convicció. Com és possible que aquesta mena de catalans, sota aquesta forma covarda de sentir el patriotisme, vulguin fer vibrar l'esperit dels catalans i moure'ls a l'acció?

El separatisme és sentiment i és convicció. Ja ha caducat aquella època en què els polítics i els aprenents de polític pretenien justificar les possibilitats de realització de l'ideal d'independència, sota fórmules econòmiques i combinacions geogràfiques. El nostre neguit no està en cap d'aquestes combinacions ni la solució pot ésser regulada per cap d'aquestes fórmules. La Pàtria està per sobre de tot aixó i encara per sobre de nostra pròpia voluntat. Ningú pot establir la relació que hi ha, entre si les coses es volen perquè són possibles o són possibles perquè es volen. La veritat, la veritat nua, és que som una Pàtria esclavitzada, tiranitzada, negada tothora i el nostre camí es fer sentir a cada català una verdadera consciència d'aquest estat que patim injustament, contra tota llei natural i humana, i dir-ho i repetir-ho fins que li raji el cor d'indignació que d'aquesta indignació en sortirà l'acció precursora de nostra independència.

A Maceo, el bras de la guerra de Cuba, quan li preguntaven perquè es feia la guerra contra els espanyols, deia: "perquè tenim vergonya". Maceo no era cap intel·lectual però era l'exemple digníssim de l'home que sent, dintre les seves entranyes, l'humiliació del viure sota l'esclavitud. Aquesta consciència de la pròpia dignitat és el que deuriem d'esforssar-nos els catalans en sentir i fer sentir. Perquè no tinguérem vergonya s'esfumaren les oportunitats; perquè ens cal aquesta virtut persistim encara en desviar el redressament patriòtic pels camins de la política maquiavèlica, mancada de moral. Per aquesta mateixa absència d'una virtut fonamental, la nostra generació present ha donat tan poques manifestacions apreciables de la fortalesa moral de nostres avantpassats i anem pel món amagant la nostra condició de catalans, com a cosa lletja. Es freqüent el cas d'intel·lectuals i artistes que voluntàriament s'avenen a dir-se "espanyols".

L'ideal d'independència no és cap ideal fatalista. Perquè alguns s'ha-

Amb motiu del discurs que va pronunciar l'Honorable Sr. President dels Estats Units, Mr. Franklin D. Roosevelt, en prendre possessió del seu tercer periode presidencial, el Consell de la Comunitat Catalana de la República Argentina, amb data 5 de febrer, va adreçar-li la següent comunicació:

A l'Hon. Franklin Delano Roosevelt.
President dels Estats Units d'Amèrica.
Excellència:

En el discurs inaugural del vostre tercer periode com a president i "leader" del poble dels Estats Units, heu interpretat els sentiments de milions d'homes i dones de tot el món, transcendint així les fronteres de la vostra gran nació i aplicant a les vostres paraules el só i el sentit de les veritats universals.

Es per aquesta raó que el Consell de la Comunitat Catalana a la República Argentina es pren la llibertat d'adreçar-se a vós, Sr. President, per tal d'expressar-vos la seva cordial satisfacció i l'adhesió de tots els membres d'aquesta comunitat als gloriosos principis que haveu exposat en relació a la vida de les nacions i al seu dret indiscutible a salvaguardar les seves institucions democràtiques.

Vós dieu: "que la vida de les nacions no es determina pel compte dels anys d'existència, sinó per la vida de l'esperit humà". Així s'esdevé en la nostra llar pairal, Catalunya, la qual va assolir gran esplendor en l'Edat Mitjana per les seves institucions populars i creant monuments remarcables de legislació amb el seu Codi d'Usatges i les regulacions marítimes compilades en aquell llibre que s'anomena "Llibre del Consolat de Mar". Catalunya fou privada dels seus drets nacionals en 1714 els quals li foren només parcialment reconeguts a través de l'estatut d'autonomia durant la curta vida de la República Espanyola, esclafada pels poders totalitaris amb xó que Catalunya ha caigut en les

(Segueix a la pag. 8'

MANIFEST DELS CATALANS DE MEXIC

gin cregut que hi podien haver fórmules possibles de convivència política, sense el respecte a la nostra personalitat nacional i un fracàs primer i un altre després, els hagi portat al convenciment de que la única solució està en la independència política de nostra Pàtria, no vol dir que sigui refugi dels desenganyats. Eren ells els equivocats, l'ideal era legítim. És l'instint de la pròpia conservació que imposa l'ideal d'independència política.

No fa gaire que un intel·lectual cubà dels que més han profunditzat la personalitat de Martí, es referia a la distinció que aquest feia de l'independència i la llibertat. Deia Martí, que l'independència era primer; la llibertat, vindria després. La guerra de Cuba, era la guerra per l'independència. Sense independència, no hi podria haver mai llibertat.

Aixó és cert. Tots els pobles tenen un procés de formació equivalent. És primer la limitació geogràfica. Després el paisatge contingut dintre aquesta limitació; la manera especial com la naturalesa es manifesta en aquell bocí de terra, és l'aire, són les plantes, és la llum, són les distàncies... tot allò que s'ens fica dintre de nosatres i adquireix quelcom més que una personalitat física. Més tard, són els homes que ja s'han adaptat a aquell bocí de terra i s'ran conformat espiritualment a ella, és una llengua, una cultura, són uns costums que en la successió ininterrompuda de generacions, engendren la nacionalitat, la Pàtria. És finalment la consciència d'aquesta nacionalitat, d'aquesta Pàtria, que reclama resguardar aquest patrimoni. És el sentit de l'independència política que neix perquè tot aixó, no es pot ofendre, no es pot tocar, no es pot supeditar; ha de viure, ha de créixer, ha de desenrotllar-se, ha d'avanssar, ha de tenir la seva vida pròpia. És la independència l'únic ideal legítim perquè és l'únic ideal de preservació nacional. Infelís d'aquell que es creu que es poden trobar fórmules que no impliquin el reconeixement íntegre de tot allò que la llei humana i la llei divina, exigeixen que sigui reconegut.

Quan els pobles tenen assegurada aquesta lliure expansió de la seva idònea manera de sentir, quan poden adaptar a les seves peculiaritats les corrents humanes i crear les seves fórmules pròpies, quan la individualitat pot desbordar-se sense imposicions alienes, es crea la llibertat. No hi ha llibertat possible on existeix la coacció, la imposició; on la voluntat queda lligada i la personalitat reduïda a les conveniències d'altri; on les fórmules de progrés no poden adaptar-se a aquelles peculiaritats que ha creat la naturalesa i són exclusives d'una frcció de la humanitat.

Es aquesta la lliçó de l'experiència que no hem acabat d'aprendre. Hem estat lliures amb tota pleniitud; enmig les tenebres del món, resplandia nosara Pàtria amb la llum pròpia d'un caràcter lliberal i humaníssim; donàrem lleis al món per a regir-se; s'admirava nostre progrés i fórem grans, mentre fórem nosaltres. En caure, l'enemic, s'afanyà en anorrear-nos totalment. No destruïren solament nostra organització política, sinó que pretengueren destruir la nostra nacionalitat: prohibiren nostre idioma, tancaren les nostres universitats i n'obriren d'altres per deformar nostra mentalitat. D'aixó, fa més de 200 anys, però el nostre poble no va morir. A la primera clarinada ressucità amb vigoria i el nostre ressorgiment s'ha volgut ofegar una, dues, tres vegades, encara, i s'han pogut apreciar les mateixes característiques de fa 200 anys. Contra el nostre idioma, contra la nostra cultura, contra les nostres tradicions, perquè, el que fa nosa, és que siguem catalans, que poguem tornar a ésser nosaltres mateixos. No és la nostra hisenda, no és una descentralització administrativa, no és la nostra capacitat de treball, que tot ens ho donarien de bona gana, a canvi de que no fóssim nosaltres mateixos.

Unir-nos per la independència de la Pàtria, perquè és el camí de la preservació nacional, la porta que ens ha d'obrir l'ample camí de la llibertat. Catalans, aquesta és la consigna!

★

Un grup de catalans exiliats a Mèxic, sota la denominació de **GRUP PATRIOTIC NACIO CATALANA**, va publicar l'onze de Setembre darrer, un Manifest, el qual sentim reproduir amb retards per haver arribat a nostres mans, evidentment retrassat, però que per la seva importància creiem ha d'ésser conegut per tots els catalans. El Manifest que copiem íntegrament, diu així:

CATALANS: L'11 de Setembre de 1714, és una data de trista recordança: amb la caiguda de Barcelona, després d'un setge de catorze mesos resistit heroicament, va caure Catalunya, i el decret de "Nova Planta" promulgat per Felip V marcà la fi de les nostres llibertats nacionals.

Dos segles després, els catalans que assistíem al recobriment parcial d'aquelles llibertats, que commemoràvem uns fets llunyans en el temps i en l'espai, hem tingut la dissort de viure un altre 11 de setembre: el 26 de gener del 1940. La història s'ha repetit i la caiguda de Barcelona, sense setge però sota el pes feixuc d'una guerra desigual sostinguda amb abnegació durant trenta mesos, ha marcat també la fi —més o menys episòdica— de les nostres llibertats recobrades. L'esforç de diverses generacions en el curs de dos segles llargs ha estat anul·lat per la violència sistemàtica del nostre enemic secular representat ahir per Felip V; avui, per Franco; ahir, avui i sempre, per l'afany absorbentista, de dominació d'Espanya.

Es lògic doncs, que la commemoració d'aquella jornada luctuosa que en els dies venturosos de la reconquesta paulatina ens esperonava a intensificar els esforços per a fer-nos dignes dels nostres antecessors caiguts gloriósament per Catalunya, tingui avui una forssa evocativa superior a la que tingués fa dos anys. No es tracta d'un record, d'una visió més o menys llunyana, sinó d'una realitat punyent: la sang generosa dels catalans torna a regar —com mai no l'havia regada— la nostra Pàtria incomparable. I si és

Un grup d'intel·lectuals i professional cubans, demanen a Petain la llibertat de Tarradelles i Ventura i Gassol

lògic aixó, també ho és que, en commemorar avui aquella jornada de trista però gloriosa memòria, sapiguem aprofitar les lliçons constants que s'ann succeït del 1714 enssá.

Ho hem perdut tot, menys una cosa: l'orgull d'ésser catalans. I aixó ens dóna forces i trempa el nostre esperit per a la lluita que hem de menar implacable, fins que reconquistem tot alló que hem perdut, fins que poguem reedificar damunt les runes materials i espirituals que ofeguen avui la nostra terra, la Catalunya autènticament lliure que anhelem.

Es hora de superació en el sacrifici. Es hora d'aplegar en un bloc compacte tots els catalans que volen una Pàtria lliure i justa.

Que per aconseguir aixó cal deixar de banda les diferències polítiques, els interessos de partit? Qué hi fá! La sort actual de Catalunya i dels catalans com a tals, bé val aquest sacrifici, incomparablement més petit que el que, d'una manera heroica, abnegada i anònima, realitzen diàriament molts germans nostres davant els piquets d'execució de les hordes de "Arriba España". Altrament, no és digne de dir-se catalá qui no sent en aquest moments l'afany d'unir tots els catalans, amb l'exclusió lògica i única del nucli reduït i miserable de traidors.

Propugnem una unió de catalans. No parlem d'una unió de partits polítics perquè aquells partits que hi havia a Catalunya abans del 26 de gener del 1939 van morir aquell dia. Tots. Els uns, per llurs errors; els altres, per llurs febleses. Obstinant-se a mantenir-los com a cosa viva només pot obeir a un afany inconfessable de conservar situacions personals de privilegi mantingudes fins ara artificialment i amb el menyspreu absolut del poble de Catalunya exiliat o sotmés a la tirania franquista. Propugnem una unió de patriotes perquè quan arribi l'hora de reconstruir Europa —aixafada que sigui la bèstia totalitària— sigui Catalunya un cos viu i no un cos corromput per la discòrdia.

Després..... Catalunya dirá quina és la seva voluntat i será l'hora de

fer política, purament i autènticament catalana. Invertir els termes, és avui, un error; demá, esdevindria un crim.

—X—

Un grup de catalans exiliats a Méxic, catalans per damunt de tot, conscients, per tant, dels deures que imposa l'hora actual, fa una crida a tots els compatriotes identificats amb l'anhel patriótic d'organitzar l'instrument necessari per a establir contacte amb els compatriotes de Santiago de Cuba, de Nova York, de Buenos Aires, de Xile, de tots els pobles lliures d'América, i anar a la realització de la gran unitat catalana, al marge dels partits i dels polítics que, amb ben poque excepcions han defraudat —si no enganyat— el poble que en ells ha posat la seva confiança. Al marge dels polítics com a tals; amb ells, fraternalment, com a catalans, sense jerarquies ja caducades, si comparteixen honradament el sentiment unànime del poble catalá.

Perqué considerem que han fracassat tots els partits polítics de Catalunya i en especial aquells que han tingut totalment o en part la responsabilitat del govern, perquè considerem que ha estat nefasta per a Catalunya la seva bona fe —repetidament palesada— envers Espanya; perquè considerem necessària la constitució d'un organisme que assumeixi la funció d'orientar el poble catalá, a base d'homes de reconeguda honestedat i de prestigi en tots els ordres; perquè entenem que continuar a l'exili la política de capelletes i partits és una mofa que es fa a la Catalunya que sofreix els principis bàsics que impulsen aquest grup a la publicació del present manifest commemoratiu i que seran norma d'actuació en el futur, són els següents:

1.— No creiem en la política de convivència si no és a base d'uns drets iguals, de Nació a Nació.

2.— L'organització estatal per la nostra Pàtria ha d'ésser la de República Catalana.

3.— No podran col·laborar amb nosaltres els que pretenguin imposar interessos sectaris de classe o de par-

Un grup de significades personalitats orientals s'hh adreçat al Govern Francés de Vichy per mitjà del seu Ministre a l'Havana i directament per cablegrama al Mariscal Petain, interessant la llibertat de Tarradelles Ventura i Gassol. Copiem la lletra que ha estat adreçada.

Sr. Ministro de Francia en Cuba.
Habana.

Señor:

Los que suscriben, profesores, intelectuales y profesionales de la Provincia de Oriente, quierem elevar a Ud. una petición, que es al mismo tiempo un gran anhelo y la expresión de un afán de justicia. El Sr. Ventura Gassol, Tarradelles y otros intelectuales y políticos de Cataluña y de España que tras las alternativas trágicas de la guerra civil española, se refugiaron en vuestra Patria, al amparo de la bandera de Francia, han sido detenidos y hasta nosotros ha lle-

tit. Per nosaltres, en els moments actuals, només hi ha l'interés de la Pàtria, puix tenim el convenciment que el mot decisiu en l'esdevenidor de Catalunya el pronunciaran els catalans que lluiten i sofreixen a la nostra Pàtria i aquells altres catalans per als quals l'exili no haurá estat un estiuieg.

4.— Treballarem per fomentar i donar a conèixer arreu on ens trobem la llengua, la cultura i els costums de la nostra terra, exponents de la nostra personalitat com a Nació.

5.— Amb més fermesa que mai treballarem per assolir la independència de Catalunya i la dels catalans, perquè no podem concebre que sigui possible una Catalunya lliure amb catalans esclaus.

Llansades aquestes premises, invitem els catalans de Méxic, d'acord amb la iniciativa coincident feta pública pels nuclis organitzats de catalans d'América, a constituir a Méxic un Grup Patriótic, disposat a treballar d'acord amb els principis bàsics abans exposats

PEL L'ALLIBERAMENT TOTAL DE CATALUNYA! ENDAVANT CATALANS!

Avant Sempre

gado el clamor de que serán entregados al Gobierno del General Franco. No tenemos informaciones cabales, pero se nos dice que la detención de esos refugiados políticos se hizo cuando llegaron a un puerto francés a buscar naves que los trajeran a estos puertos de América.

Nuestra voz es oscura y carece de toda autoridad, pero es grande su valor porque responde a un espíritu de justicia y porque reclama por el simple respeto al derecho de gentes. Nos otros venimos a pedirle, Sr. Ministro de Francia, que haga llegar hasta su Gobierno, representado en la personalidad histórica, universalmente respetada, del Mariscal Petain, nuestro ruego, nuestra ardiente reclamación de justicia, para que no sean entregados al Gobierno de España, esos refugiados políticos. Entregarlos sería condenarlos a una muerte inevitable; sería además, la violación de principios justos del sistema internacional de relaciones humanas, y una mancha para el Gobierno de Francia.

Firmamos, esperanzados en la eficacia de vuestras gestiones.

Dr. C. González Palacios, Dr. Francisco López Rosa, Dr. Roberto García, Dr. Raúl Gutiérrez, Dr. Ibrahim Rosell, Dr. Pedro E. Cañas, catedráticos del Instituto de Santiago de Cuba.

Dr. Carlos M. Martínez Anaya, Ing. Rodolfo Ibarra, Dr. P. Caveda Colomé, Dra. Irene Sirés, Dra. Arminda Meléndez Silva, Rodolfo Hernández Giro, catedráticos de la Escuela Normal de Oriente. Fela de Carbonell, Bibliotecaria de la Escuela Normal de Oriente.

Dra. Leida Sarabia, Inspectora Provincial de Escuelas Privadas.

Dr. Raúl Martínez R., Dr. Gabriel León, Dr. Fernando Rodríguez, Leocadia Araujo Vda. de F., Dra. María C. Rodríguez, Eduardo Abril Amores, Aurelio Fernández Viñas.

El Cablegrama al Mariscal Petain, diu així:
Mariscal Petain.
Vichy.

Nombre Profesores e Intelectuales esta Región esperamos de su magnanimidad la libertad Gassol, Tarradellas y otros refugiados catalanes y españoles detenidos por su Gobierno.

Dres. González Palacios, Martínez Anaya.

Quan comenssàrem la publicació de nostre Butlletí, ens guià el desig de fer conèixer al major nombre de catalans possible, la necessitat que tenim d'unir-nos i lluitar per l'obtenció de l'independència de nostra Pàtria. Humilment, sense pretensions, comenssàrem la publicació de les nostres planes mimeografiades i poc a poc les anàrem fent arribar, allà on sabíem, d'aquí a Cuba, que hi havia un català. Poc a poc, també, i a mesura que anàvem coneixent noms i adreces de catalans residents a altres països, els hi férem arribar també. Així les nostres edicions han anat augmentant de mes en mes. Hem rebut munts de cartes encoratjadores, vingudes de totes parts d'aquest Continent i malgrat que sempre havem dit que el nostre Butlletí seria servit de franc a tot català que desitjés rebre'l, hem tingut l'agradable sorpresa d'un grup de catalans residents a la República de El Salvador que, voluntàriament, han volgut contribuir a ajudar-nos en les despeses de la nostra publicació. També de diferents indrets de Cuba, rebem sovint quantitats de compatriotes nostres que voluntàriament venen a cooperar al sosteniment de nostra modesta publicació i d'altres Repúbliques tenim rebudes lletres oferint-nos cooperació econòmica.

Com podran veure nostres lectors, nosaltres tractem de respondre de la millor manera als encoratjaments que rebem i, per tant, des d'aquest nombre, nostre Butlletí ja surt en forma de periòdic imprés. Nosaltres seguirem enviant a tots els que fins avui tenim coneixensa, a tots aquells que ho sollicitin i als catalans, les adreces dels quals en tinguem coneixement, la nostra publicació i encara que seguirem servint-la gratuïtament, davan els espontanis donatius i oferiments d'ajuda que hem rebut, volem dir a tots quants ens fan l'atenció de llegir-nos, que el GROU rebrà amb satisfacció les quantitats que voluntàriament, se'ns vulguin enviar i totes elles seran aplicades, única i exclusivament, a millorar nostra modesta publicació, en obsequi a nostres lectors de tot arreu i en profit de la causa de Catalunya, per l'unió de tots els catalans i per la República Catalana.

Mercés, ben expressives, a tots els que voluntàriament i espontània, ens han enviat el seu aport econòmic i mercés també, per endavant, a tots aquells altres que vinguin a ajudar-nos en nostra tasca.

En.....

Resident a.....

Probleció.....

País.....

contribueix al sosteniment del BUTLLETÍ D'INFORMACIO CATALANA, del CATALUNYA GROU N. R., de Santiago

de Cuba, amb la quantitat de:.....

Activitates Catalanes

HAVANA.— De la SOCIETAT DE BENEFICENCIA DE NATURALS DE CATALUNYA, hem rebut la Memòria anyal de 1940, bell testimoni de l'obra duta a terme per aquesta centenària entitat.

El CENTRE CATALA, va celebrar el dia 24 de Febrer, data patriòtica cubana, la re-inauguració del Centre, en un magnífic acte al qual hi vàren assistir, en gran nombre, els catalans que integren la colònia catalana de l'Havana i llurs famílies. L'acte que va comensar a les nou de la vetlla, fou presidit pe l'President del Centre, Sr. Josep Conangla Fontanilles, acompanyat dels Srs. Dr. Josp Murillo, Josep Balcells, Josep López Franch i Pere Boquet, de la Sra. Assumpció Casals i del professor i orador cubà, Dr. Salvador Salazar.

La presentació dels artistes i oradors estigué a càrrec del Sr. Pere Boquet, de la Comissió de Cultura del Centre, qui ho feu, com sempre, ben encertadament.

Obrí l'acte el Sr. Josep López Franch, President de la Secció de Cultura, qui adreà als assistents paraules curules d'entusiasme, esbossant el programa de l'actuació futura del Centre.

La Srta. Orozco va recitar de manera magnífica, les poesies "Catalunya Passa" de l'enginyer Joan M. Planas i el "Cant Espiritual" de Maragall, éssent ambdues escoltades amb gran atenció i premiada la esva esplèndida interpretació amb grans aplaudiments.

La Sra. Serafina Mestres de Sala, executà meravellosament al piano "La Sardana de les Monges" i "La Santa Espina", aquesta darrera escoltada a peu dret i chorejada per la concurrència.

El Sr. Bonaventura de Pons, va llegir un magnífic treball, d'abrandat patriotisme, que fou xardorosament aplaudit.

El Sr. Josep Riera Goula, cantà una cansó i recitá un fragment de "Maria-Rosa", de N'Angel Guimerá, éssent molt aplaudit.

La gran actriu dramática catalana, N'Assumpció Casals, va encisar a tots amb una magnífica interpretació d'un fragment de "Terra Baixa", la grandiosa obra de nostre immortal Guimerá

i va recitar també, enmig de frenètics aplaudiments, "El Cant a la Rassa".

El President del Centre, Sr. Conangla, feu un excel·lent parlament del qual, entre d'altres aspectes importants, cal remarcar la crida feta a tots els catalans i fills de catalans, que resideixen en l'Havana, per a que cooperin al ressohgment del Centre, d'un historial tan brillant, prometent als assistents que el Centre serà la llar de tots els catalans que estimin de debó Catalunya, deixant de banda tota mena de partidaris. Va enaltir la memòria dels catalans i cubans quins retrats adornen l'hermós saló d'actes del Centre. Va acabar amb un cant a les virtutes i costums de la rassa catalana.

Totseguit fou cedida la paraula al Dr. Salvador Salazar, Catedràtic de Literatura de l'Universitat de l'Havana, gran orador i gran amic, també, dels catalans, qui, en el seu parlament va fer referència als llassos que sempre han existit entre cubans i catalans per l'afinitat, que ambdós pobles, senten pels ideals de llibertat i democràcia.

Va enaltir la memòria d'aquells gran catalans com Pintó, Miró i Argenter, Pi i Margall i Capdevila que dedicaren els seus esforços a la causa de Cuba, fins i tot, ofrenant-hi la vida, alguns d'ells, tot dient que aquests que havia anomenat per ésser els més coneguts, no eren más que els capdavanters d'una incomptable legió de catalans que ajudaren igualment a la causa de Cuba. El magnífic discurs del Dr. Salazar, fou, en diverses oportunitats, interromput pels xardorosos aplaudiments de la concurrència que en acabar es feren interminables.

Aquest acte del qual no dubtem en servaran el más grat record tots aquells que vàren assistir-hi, finalitzá amb el nostre himne nacional "Els Segadors" cantant per tota la concurrència amb verdader fervor patriòtic.

SANTIAGO DE XILE.— Hem rebut el nombre de Desembre, de GERMANOR, la magnífica revista que editen els catalans de la República Xilena. El Sumari, d'aquest nombre, és el següent: Entrebanco.—Lladres i assas-

sins? per Llorens Montcalb. Nadal a l'exili, per Xavier Benguerel. La Plasa de Sant Joan, per D. G. Un Nadal a 30 graus a l'ombra, per Francesc Trabal. Lluís Companys, per Carels Pi i Sunyer. Jocs Florals. Els coixos del cel, per Jules Supervielle. Antoni Rovira i Virgili, per Doménech Guansó. Noticiari.

ARGENTINA.— El CENTRE CATALA, de Mendoza, Argentina, el dia 19 de Gener darrer, va celebrar Assembla General Ordinaria i d'Eleccions pels càrrecs del nou Consell Directiu en el semestre del 33é Exerciç, havent estat elegits, el Sr. Josep Gassull Garriga, President, Jaume Ventura Nicolau, Vice-President, Eduard Pujol Mas, Secretari i Autónam Sardá Fortuny Tresorer.

La Comissió de Festes de l'esmentada Entitat va organitzar cinc balls de disfresses i fantasia que se celebraren els dies 22, 23 i 24 de Febrer i 1 i 2 de Mars.

EMISSIONS RADIADAS EN CATALA

BUENOS AIRES, Rep. Argentina. Tots els diumenges, de les 11.30 a les 12.30 del matí, es radiada l'HORA CATALANA, per l'emissora L. S. 5 (Radia Riyadavia). Llarg d'ona, 270 metres 30 centímetres. Freqüència 1110 kilocicles.

SANTIAGO DE XILE.— Cada diumenge, d'un quart d'onze a un quart de dotze de la nit (hora de Xile) es trasmet també una HORA CATALANA, per mitjà de Radio La Americana, CB 130 (ona llarga) i CB 960 (ona curta).

VALPARAISO. (Rep. de Xile).— Els catalans de Valparaiso trasmeten també una HORA CULTURAL CATALANA, la qual vàren inaugurar el primer dimecres de Desembre del 1937 i des d'aleshores, han vingut trasmetent-la, sense interrupció tots els dimecres. Les transmissions s'efectuen per l'emissora CB 120 Radio Diaroi La Unió de Valparaiso. Ona llarga. Freqüència 1200 kilocicles. Dia i hora de radiació: tots els dimecres de les 22 hores fins a les 23 (hora de Xile).

Correspondencia Rebuda

De l'Havana: "Acabo de rebre vostre Butlletí núm. 13 i com cada vegada que el llegeixo, em venen desigs de felicitar-vos i encoratjar-vos. Avui ho faig per a celebrar, molt especialment, la vostra Crònica que reflecteix un sentit de maduresa en les nostres concepcions nacionalistes que cap nou episodi podrà desfer; sempre he tingut l'esperança i una fe cega de poder veure el nostre absolut triomf. Avui m'és plaent d'esperansar-ho més, creure-ho més, estar-ne completament segur. La segona República Catalana, —tercera en ordre—, serà una realitat pel voler de tots i no hi valdran intervencions alienes per a desfer-la".

De San José, Costa Rica: "Subscriu integralment el vostre Manifest, encertat, fidel expressió de les responsabilitats del moment i orientador oportú del futur pròxim que hem d'ajudar a preparar per a la llibertat de Catalunya. Tan de bó que tothom s'adoni de l'inexcusable suport que ha de prestar a aquesta obra que a la Catalunya absent li ha estat confiada".

De la República de El Salvador: He rebut el vostre Butlletí Núm. 14. Ell em remou la tristesa que em causaren els fets d'aquel Abril del 31, puix que em trovava a Barcelona.

CATALA, Recorda que la Teva Pàtria és esclava; els seus fills, assassinats o emprisonats; les costums i tradicions de nostra terra, escarnides; nostra gloriosa parla prohibida i nostra cultura, corre el perill de desaparèixer. **REDRESSAT, CATALA!** Ajuda moral i materialment a l'obra cultural i patriòtica de les entitats catalanes i compleix el primer dels teus deures: **ASSOCIAR-TE A ELLES!** Aquest serà el teu primer pas afectiu, cap a l'unió de tots els catalans i cap a la nostra llibertat.

.....

Són els homes il·lustrats i capacitats que han comès el delictu d'imposar damunt la Pàtria, la seva mesquina personalitat.

Els catalans no en volem de partits; Catalunya no els necessita. Un poble que, tot ell en pes, demana salut i feina; que porta a la seva sang el delictu del treball i al seu cervell l'afany de fer-lo bé, no te perquè estar dividit. Tots havem de participar per igual dels sacrificis i del benestar que ens proporciona l'esperit català. Sempre he vist amb desconsol en els meus viatges i pels diaris que rebia constantment que Catalunya estava envaïda d'indesitjables de tota mena i per cert que això fou l'obstacle més fort amb que es va topar el nostre bon Macià. Necessitem que el pa que ens mengem, el morter per construir, l'adob a les nostres plantes i el ferro que fonem, sigui fet dels catalans i si, com a hospitalaris, en tenim d'admetre de fora, aquests sols hi poden estar, respectant-nos.

A la tasca que feu amb vostre Butlletí despertarà a molts indiferents que van pel món, als quals no els hi han arribat les garrotades al seu cos; tot català deu ésser separatista.

Ens trobem en uns moments que els catalans tots tenim que estar junts i alerta; no hi ha sigut mai, ni tornarà una situació com la present. Els malvats opressors estan per caure venuts sota la llei natural. Són molts els pobles que esperen l'hora de la llibertat. Catalunya, abonyegada primer que els altres, s'ha de presentar amb la forsa del dret i del seu conjunt de valors, qual proporció cap poble iguala, i el nostre crit és el que més s'ha de sentir".

Quan a una nacionalitat se li desperta la consciència de que ho és, treballa tot seguit per produir un Estat, expressió de la seva voluntat política, instrument de la seva política pròpia.

E. PRAT DE LA RIBA.

De l'Havana: "El Grop Catalunya amb aquesta publicació ve demostrant que segueix éssent el mateix de sempre, el lluitador viril per l'independència de la Pàtria nostra.

.....tal semblava que la migrada xombra de llibertat que disfrutàvem amb la República, havia esborrat completament l'esperit d'independència. Jo que váreig visitar nostra terra en els darrers temps de la República, rebí la més trista impressió; era mentida nostre nacionalisme, teniem un marcat interès en demostrar que Catalunya estava satisfeta i que sentien l'espanyolisme com la que més de les regions d'Espanya. Catalanistes d'altres temps, dels que en nostra joventut havien predicat el nacionalisme integral, sosteniem que una completa autonomia de Catalunya, seria un fracàs, per quan seria motiu de triomf de determinat grup de Catalunya.

.....

Tot ens ha de reafirmar més en nostres antics i radicals principis. Jo sento una veritable admiració per vostra eterna activitat. Siguen recompensats en les reconquestes que feu per nostra causa, per la santa causa de Catalunya".

ADVERTIMENT

—X—

NO havent pogut resoldre les dificultats presentades en el que fa referència a l'impressió del text en català, però desitjant no retrassar més l'aparició d'aquest número i no perdre el contacte que, d'una manera ininterrompuda, havem mantingut per espai d'any i mitj amb nostres germans de pàtria, el present número conté deficiències ortogràfiques que preguem a tots ens dispensin. Està previst tot allò necessari per a una correcta presentació i els números successius haurán d'ésser testimoni del nostre millorament.

REVISTA DE PREMSA

CONTRA ELS CATALANS

Labor del Tribunal Regional de Responsabilidades Políticas.

BARCELONA. Febrero. (Especial).—Durante el año último se abrieron 5,100 expedientes por el Tribunal Regional de Responsabilidades Políticas, contra 12,455 inculcados. De estos expedientes se han sobreesido 76 y dictado 1,045 sentencias, de ellas 82 absolutorias, apareciendo condenados a la pérdida total de sus bienes 211. Importan 19,416.000 pesetas los bienes de que se ha incautado el Estado de acuerdo con las sentencias dictadas hasta hoy. Todavía quedan pendientes de la incoación de sumarios 14,500 personas, a consecuencia de los fallos de los tribunales militares, más 14,500 en virtud de denuncias.

"Diario de la Marina". Habana. Febrero 7 de 1941.

BARCELONA. Febrero 24. (AP).—El Tribunal de Responsabilidades Políticas, ha comenzado las vistas de las causas contra los ex-consejeros de la Generalitat de Catalunya, Juan Puig i Ferrer, Francisco Iglesias Bernau, Rafael Closes Cendra.

"Diario de la Marina". Habana. Febrero 25 de 1941.

BARCELONA. Marzo 4. (AP).—El Tribunal de Responsabilidades Políticas, sentenció a Luis Nicolau d'Oliver, ex-ministro de Hacienda Republicano y director del Banco de España, durante la Guerra Civil, a la pérdida total vitalicia de sus propiedades, destierro de España y pérdida de derechos políticos durante quince años. La misma sentencia se dictó contra Jaime Ayguadé y Miró, ex-alcalde de Barcelona y otros varios catalanes acusados de actividades políticas durante la guerra civil.

"El País". Habana. Marzo 5 de 1941.

BARCELONA. Marzo, 17. (AP).—El Tribunal Regional de Responsabilidades políticas sentenció al ex-consejero de la Generalidad Catalana Luis Prunes Sato a destierro por vida de España, y confiscación total de sus propiedades; a Juan Sentis Nogues, ex-diputado a Cortes, a pérdida de sus

propiedades y destierro por 15 años. ("El País", Habana, Marzo 18-1941).

BARCELONA. Marzo, 18. (AP).—El Tribunal de Responsabilidades Políticas condenó a Carlos Pi y Suñer, ministro de Trabajo, alcalde de Barcelona y Consejero de la Generalidad durante la guerra civil, a destierro por vida de España y confiscación total de propiedades.

("El País". Habana, Marzo 19-1941).

El Monumento al Generalísimo.— El monumento a Rafael de Casanova, enderrocado... el monumento al Dr. Robert, enderrocado, también... i mentre així s'ofén l'esperit catalá i es dona expansió a l'odi concentrat a tot lo nostre, es pretén transmutar la nostra consciència i donar l'aparent sensació de fidelitat i adhesió al régim assassí i criminal de Franco, alassant monuments a aquells que han fruit i frueixen encara perseguint-nos inhumanament, i simulant una adulació vergonyant.

BARCELONA. Feb. 10 (H.S.).— El busto y la estatua ecuestre que representa al Generalísimo en el monumento a la Victoria y que habrán de ser ofrecidos al Jefe del Estado, han sido traídos a Barcelona por su autor, el notable escultor Mariano Benlliure. ("El País". Habana. Feb. 20-1941).

MUSSOLINI COMENSA A EXIGIR-LI A FRANCO LI PAGUI L'AJUDA MATERIAL QUE VA DONAR-LI DESINTERESSADAMENT

ROMA. Feb. 28. (SEO).—La cuenta presentada por Italia a España por ayuda que le prestara durante la guerra civil, asciende a la suma de 7 mil 500 millones de liras, según reveló hoy la agencia noticiosa "Estefani", faltando de dicha cantidad la suma de 5 mil 500 millones que deberán ser abonados posteriormente en un período de 24 años. Las principales partidas de la deuda corresponden a 763 aereoplanos, dos submarinos, cuatro destructores, cuatro torpederos, 1930 camiones, 7,688 vehículos motorizados y cerca de 8 millones de proyectiles de artillería.

("Oriente". S. de Cuba. Feb. 28-41).

L'EX-REY "ALFONSO XIII" HA MORT

El 28 de Febrer, a les 11.50 (4.50 p.m. hora de l'Havana) vá morir a Roma, l'ex-Rei d'Espanya, el darrer monarca de la dinastia borbònica. L'Espanya Imperial, per decret firmat per Franco, declara el dia primer de mars, de dol nacional "en todos los sentidos, suspendiéndose todos los trabajos".

"PUEBLO", orgue de Falange, diu: "Alfonso XIII, era un español en cuerpo y alma". Efectivament, ell ens ho havia dit als catalans, a Barcelona: "Recordad que soy descendiente de Felipe V." el primer de la dinastia borbònica que conquistá i esclavitzá nostra Pátria.

(De la pag. 2)

negrrors de l'opressió més terrible que ombrreja l'història dels temps moderns.

Com molts altres pobles i Nacions, Catalunya una i alta vegada, ha lluitat i perdut la seva batalla per la llibertat. Com molts altres pobles i nacions, les seves esperances foren enormement alentades quan el President Wilson va proclamar els célebres Tretze punts, con a fi de la lluita que aleshores es sostenia. Dissortadament, la diplomàcia de la post-guerra només s'ha sabut ocupar de preparar una nova i més terrible massacre. Però una vegada més, la veu del President dels Estats Units, projecta a través de les boires de l'hora present, un raig de llum que desperta en els cors dels pobles i nacions damnades una fe renovada en els principis de llibertat i de justícia.

Deixeu que us adrecem, Sr. President, els nostres sincers desitjos per els vostre benestar personal, i pel vostre éxit i la nostra esperança de que viuren llargament per a donar els beneficis de la vostra sabiduria i la vostra experiència fins que l'humanitat pugui gaudir la gràcia de la pau, de la llibertat i la justícia en un món democràtic i fratern.

Josep Escolá M.— President.

Joan Llorens B.— Secretari Gral

El Pensar del Catalá D'América, Era....

La posició del "Comité Llibertat", ha d'ésser ara com sempre, de fidelitat estricta als ideals d'independència. Ni aquest Estatut migrat no satisfà el nostres anhels patriòtics, ni els hauria satisfet tampoc el que Catalunya plebiscità. Mai no hem hipotecat els nostres ideals alliberadors a la concessió d'una autonomia més o menys àmplia. Entenem que el problema de Catalunya és problema de sobirania, i mentre la nostra Pàtria estigui lligada a la voluntat d'un altre país, lluitarem sempre per a fer possible la seva emancipació, la seva total independència. No entenem altra mena de convivència que aquella que deriva de la lliure voluntat de cadascú.

Som on erem. Lluny de tot partidisme i de tota disciplina política, seguirem l'an ostra obra nacionalista de cara a la llibertat integral. No negligirem cap aspecte que pugui afavorir la causa nacional del nostre país. Som separatistes per convicció i perquè els fets d'aquests últims anys ens han demostrat que no hi pot haver concòrdia ni avinensa amb Espanya sense una prèvia desintegració de Catalunya de la seva sobirania. Demà que poguem reglar la nostra vida nacional sense imposicions ni ingerències estranyes, no cercarem l'isolament rebec, ans procurarem el contacte i la germanor internacional perquè entenem que els pobles, com els homes, s'estimen més a forssa de tractar-se i de respectar-se, i no hi pot haver respecte ni amor allí on no hi ha justícia: allí on predomina el criteri absurd, primitiu, incivil, de la forssa per damunt del dret.

Del Manifest del "Comité Llibertat", de Buenos Aires, Novembre de 1932.

Article 1.—El poble de Catalunya, en exercici del dret inmanent que li correspon, de donar-se per voluntat pròpia y sense ingerències extranyes la seva organització política, es constitueix en Estat independent i sobirà i adopta, com a forma de govern, la

República técnico-democrática-representativa. ...

Article 3.—La Bandera oficial de la República Catalana és la històrica de les quatre barres rojes damunt de fons groc; amb adició, en la part superior, d'un triangle blau i estrella blanca de cinc puntes al centre del mateix.

Article 204.—La República Catalana podrà confederar-se amb altres estats lliures i republicans ibèrics, per a fins internacionals de defensa i de mútua conveniència; però aquesta Confederació no podrà atemptar en lo menys mínim contra les facultats d'independència interior del poble catalá, ni mermar la sobirania de Catalunya de franteres endintre, ni acceptar cap guerra ofensiva o de conquesta.

(De la Constitució provisional de la República Catalana, aprovada per l'Assamblea constituent del separatisme catalá reunid a l'Havana durant els dies 30 de Setembre, 1 i 2 d'Octubre de 1923, sota la presidència del Sr. Francesc Maciá).

No. El nostre problema no es resol pas ni ádhuc amb una hipotética autonomia política. L'idea de les actuals generacions catalanes, és l'independència. Sense aquesta satisfacció cabdal mai no hi haurá pau a les terres de l'Estat Espanyol i el pesombre catalá persistirá mentre el país hi estigui sotmés. Volem la llibertat completa sense obligacions ni pactes a "priori". Volem ésser árbitres dels nostres destins nacionals. Volem que Catalunya formi en el món un Estat lliure i sobirà....

Editorial de RESSORGIMENT, de Buenos Aires. Núm. 122, Any XI. Setembre 1926.

Ben aviat no quedarà cap catalá de lat endència social que es vulgui, que encara cregui amb una concòrdia amb els espanyols. Ja hem provat tots els régims i tots ens han deixat ben servits. Els fets han donat la raó al separatisme.

Base Objectiva del Separatisme

I.—Catalunya és un poble amb racialitat peculiar, amb consciència pròpia, i per tant amb dret a figurar per si mateixa i per al seus fins al costat dels altres pobles.

II.—Catalunya no pot complir la seva missió històrica sinó frueix d'entera llibertat política, fonament i garantia permanent de la seva llibertat espiritual i econòmica.

III.—Catalunya no pot trobar altra llibertat que la independència. Descentralitzacions, Autonomies, Federalitzacions, són llibertats ambigües i ambíbies que bones i desitjables per altres pobles no ho són per ella, puix que li traeixen i rebaixen els seus drets inmutables.

IV.—La possibilitat o impossibilitat de la seva independència, la categoria menor o major dels seus partidaris, els interessos dels altres pobles, les mil circumstàncies exògenes que s'hi poden oposar no destrueixen ni minven la raó fonamental del seu dret a la independència. La raó de Catalunya per reclamar la seva llibertat total, té la seva gènesi i evolució en el fet vivent d'ella mateixa.

V.—Els obstacles —els únics obstacles— que científicament poden oposar-se al Separatisme, són motius d'ordre econòmic. Aquests motius d'ordre econòmic existirán mentre la Anti-Catalunya existeixi. Per suprimir-los, cal crear la Catalunya Lliure.

CATALANISME I SEPARATISME PRECISSIO DE TERMES.

I.—Del moviment reivindicador de Catalunya se'n diu, en termes generals, Catalanisme.

II.—El Catalanisme té dos caires primordials i complementaris: donar consciència i fesomia catalanes a la terra catalana; establir i afermar un Estat lliure i sobirà que defensí els seus interessos i la mantingui la seva fesomia nacional i política.

III.—Prístinament podria anomenar-se al primer moviment Catalanista i al segon, Nacionalisme Catalá.

IV.—El Catalanisme així entés, correspon als intel·lectuals.

V.—El Nacionalisme Català, així entès, correspon a tots els catalans conscients.

VI.—El Catalanista no pot de cap manera combatre el Nacionalista, com tampoc pot fer-ho viceversa el Nacionalista reflexiu. El Catalanisme vol retornar els catalans a la seva condició natural. El Nacionalisme Català vol dotar Catalunya d'un Estat propi que defensi la seva condició natural. Els dos tenen per base un mateix i únic motiu: el d'amor a Catalunya.

ELS INTELLECTUALS CATALANS I EL MOVIMENT CATALÀ

I.—Els intel·lectuals catalans que desvirtuen el poble català de la trajectòria rectilínea envers la seva llibertat, són traidors a la seva condició d'intel·lectuals i a la seva índole de catalans. Traidors com a intel·lectuals perquè la missió legítima de l'intel·lectual és guiar al seu poble i no confondre'l amb interpretacions sofisticades i doctrines neutres. Traidors com a catalans perquè poguent ésser conscients s'ajunten a la beúcia dels inconscients.

II.—Els intel·lectuals que traïxen amb malabarismes la causa catalana, queden, si ho fan inconscientment, desqualificats com a intel·lectuals. Un intel·lectual no té dret a equivocar-se en qüestions de fons. Si la desvirtuen conscientment són acreeadors a tots els retrets i invectives i com a delinqüents de lesa pàtria a sofrir totes les escames dels patriotes dignes i decidits.

III.—Els intel·lectuals catalans no tenen dret a minvar el sentiment nacionalista del seu poble, sigui en la forma que sigui, i per alta que consideren la justificació.

L'intel·lectual català ha desvirtuat aquest sentiment amb la tan rebregada i criminosa política de concòrdia amb l'enemic. L'intel·lectual català no ha tingut mai dret a dir al seu poble que era lliure quan, decentment, no ho ha pogut demostrar.

EL MOVIMENT CATALÀ, PROBLEMA FONAMENTAL DELS CATALANS

I.—Mentre Catalunya no sigui recobrada cap altre problema no pot ésser anteposat en l'ànima del català.

II.—Catalunya, no és lliure. No ho ha estat tampoc abans d'ara. Llibertat vol dir facultat limitada tan sols per les lleis morals, de regir-se i administrar-se. Tota reducció d'aquesta llibertat, imposada per l'exterior, ja suposa, per minsa que sigui, un inici d'esclavatge. La llibertat és incondicionada. Totes les condicions a una llibertat, l'anul·len.

III.—Tota idea o tendència que condicioni, limiti o deformi el Moviment Català atempta a la llibertat de Catalunya. Els que pretenguin fer servir la llibertat de Catalunya per crear o afavorir qualsevol altra tendència o orientació no poden ésser admesos en l'ortodòxia nacionalista.

IV.—El Nacionalisme només té un dogma. El que expressa l'etimologia del seu nom. Tot nacionalista que hi afegeixi dogmes d'actuació o orientació l'entendem i considerem Nacionalista negatiu.

V.—Parlar d'universalisme en una terra mediatitzada és simple retòrica. És absurd que volguen pintar i destruir les parets d'una casa inexistent. És absurd que es parli d'incorporar una pàtria al món quan encara hem de plasmar aquesta Pàtria. Ultra que l'universalisme és també idea que no volem discutir, tot i que és discutible, però que s'ha de pospassar igualment al moviment català.

NACIO I MON

I.—El terme "Nació" no és antitètic de "Món" puix que n'és una part. No pot parlar-se del món sinó es tenen les parts del món que són les nacions naturals. És impossible que existeixi una unitat sense la prèvia existència de les seves parts.

14 d'Abril 1931..... una data que no oblidarem mai.

17 d'Abril 1931..... una data que voldríem oblidar.

"HAUREM DE FER UN ALTRE 14 D'ABRIL, PERO TOTALMENT CATALÀ", pensament profètic de Macià, poc abans de la seva mort.

II.—Cultivar una llengua i un esperit nacionals, no és apartar-se del món. Si cada terra cultiva la seva fessomia típica, el món en resultarà millorat. El nostre planeta no és una uniformitat, sinó una varietat.

III.—La fórmula d'enllas entre "nació" i "món" és l'internacionalisme, xó és, germanor entre les nacions.

IV.—Cap llengua no pot ésser posada a una altra. Cap llengua arrenconada, si és viva.

V.—Cap poble que visqui intensament on pot ésser acusat de localisme. Com més intenses les vides nacionals més ho será la mundial, que no és sinó, repetim-ho, la suma de les altres. de la mateixa manera que la xifra deu és el resultat de la suma de deu unitats.

VI.—Necessitariem llargues planes per demostrar que no veiem antinomia entre "pàtria" i "món". Ens aconformarem afirmant que la nació és la veritat positiva. "Universalisme" és paraula abstracta. No dona idea de res, perquè ho vol donar de tot. Però àdhuc admetent-la tampoc no pot ésser oposada a "Nacionalisme". Ningú no té dret a anullar, si aixó fos possible, les nacions. Lan ació és una obra de la naturalesa. Les nacions són la llei universal i inmutable de la diversitat aplicada als homes.

EL SEPARATISME —NACIONALISME DECLARAT— ES LA INTERPRETACIÓ MES LOGICA DEL MOVIMENT CATALÀ.

El Separatisme és la forma més biològica del moviment català. És ètica, es lògica, és moral i és limpidesa.

El Separatisme català no enganya ni els catalans ni els espanyols. Mentre el "catalanisme", és vague, imprecís, ha portat i porta, confusió, desvari, desencís, traició i retarda indefinidament la recobració política i nacional de Catalunya.

El qui no sigui voluntàriament orb i sord, en tindrà prou amb l'experiència.

Tot ha fallat en ideals polítics. El Separatisme queda en peu, perquè és ideal patriòtic.

Amb una sola voluntat, per la REPUBLICA CATALANA, Catalans. Unim-nos.

Separatisme, Independència, Confederació

Parlem-ne una mica. Fa molts anys. a les planes de "FORA GRILLONS", déiem nosaltres: "Catalanisme és República" i tractàvem de demostrar la veritat del nostre concepte. Avui al través dels aconteixement que d'aleshores ensá, han succeït, encara ens hi afirmem més en aquelles paraules que estampàrem per l'any 1907.

Escassament teníem dotze anys i véiem les coses com les veiem ara i encara que aleshores, al principi de les Bases de Manresa, no es parlava de separatisme, ja nosaltres pregonàvem, perquè n'estàvem convençuts, que Catalunya no tenia altre camí per a obtenir la seva plena reivindicació nacional, que el Separatisme. Així doncs, sempre hem sigut separatistes.

Per aquesta mateixa raó quan, amb alguns amics, joves com nosaltres, propugnàrem la constitució del "Centre Catalanista", aquí en aquesta ciutat, ens proposàvem ja, que la mentada Entitat, fos la primera en l'ensac al món, el crit d'independència per Catalunya. La cooperació d'alguns elements, ja més madurs, que acabaven de veure com desapareixia en aquestes terres la dominació d'Espanya, que havien vist com els cubans s'havien independitzat però, quin exemple, no els havia servit per a guiar-los cap a la recerca de la llibertat de Catalunya, feren que aquella Entitat, la primera que amb caràcter catalanista es constituí a Amèrica, es conformés de moment, en aixoplugar-se al costat de la venerable UNIO CATALANISTA, dintre un marc de passivitat.

La poca consistència de la major part dels que la constituïren fou la causa de que perdés, ben prompte, el caire catalanista, perquè aquesta qualificació espantava a aquells catalans que posaven per davant de tot, els seus pobres interessos particulars. Així passava pel 1902. No deixàrem, per aquest insignificant motiu, que decaiguessin nostres conviccions i no trigàrem gaire que sorgís a la palestra l'actual Grop Catalunya, el qual, fundat exclusivament per elements joves, proclamava el dret de Catalunya a governar-se lliurement i aixecava la

bandera separatista, amb la plena convicció de que era aquest l'únic camí que definitivament ens aurà de portar la plena independència de Catalunya.

Des d'aleshores, en molts països d'Amèrica s'han anat constituint entitats que també es diuen catalanistes i que quan l'honorable Francesc Macià realitzà el pelegrinatge per aquest continent, es posaren a son costat en la creuada per l'alliberació del nostre poble. En Macià predicava l'independència de Catalunya, propugnava per la constitució de la República Catalana. Així doncs, la doctrina que predicava era la del separatisme. Que després fes el contrari, no és aquest el moment en que tinguem d'esbrinar-ne les causes; ja el temps i la història cuidaran de fer-ho. Però el que ningú podrà negar-nos és, que en aquelles moments, ell i els que amb ell anaven, actuaven com a separatistes. Volia dir així que no estàvem equivocats els que feia anys propugnàvem per la independència plena de Catalunya i sosteníem que únicament éssent separatistes, podríem obtenir-la. Hi ha molt d'escrit i parlat entre En Macià i nosaltres que comprova que els desenganys soferts en la política junt amb Espanya, feren que es convencessin de l'únic camí a seguir: el d'anar dret a l'obtenció de la independència de Catalunya sense comptar per a res amb Espanya i que l'únic que podia portar a disfrutar dels drets de ciutadans als catalans, era la separació d'Espanya. Triomfava, doncs, la doctrina separatista.

D'aquelles jornades, fins avui, n'han passades moltes de coses. En Macià es conformà amb una Generalitat i amb un Estatut i els elements que, a l'ombra d'ell, manaven a Catalunya, junt amb ell, seguiren una política a l'espanyola, com havien fet abans els elements regionalistes que avui segueixen fermats a l'allau invasora que soterra a Catalunya. Tot així sembla que ha trobat ressó en les entitats catalanes d'Amèrica i ha fet minvar en elles l'esperit separatista que semblava alenar en aquells bons temps que feien creure que anàvem

ded ret a la revolta armada per a fer Catalunya un Estat lliure i sobirà.

Ens fa pensar d'aquesta faisó, l'espectacle que s'ens ofereix en aquests moments definitius per a nostra Catalunya.

Nosaltres i els catalans dels Estats Units, ens hem adreçat per Manifestos, que semblaven anar pel mateix camí, a totes les entitats i nuclis de catalans de les Amèriques en demanda d'una unió sagrada de tots els catalans del món, per anar de dret a una tasca definitiva que ens portés a assolir la plena independència de nostre poble. I ens trobem que, fins avui, en les respostes que anem rebent, hi ha gi por de definir-se. Comensant pels mateixos catalans dels Estats Units i seguint pels que resideixen en les Repúbliques del Sud, on semblava que els contingents eren més nombrosos, tots reconeixen la necessitat de fer una conjunció de forces que propugni, diuen, a obtenir la llibertat de Catalunya, però, sembla que els hi faci por dir-se separatistes catalans. Ja en diferents nombres de nostre Butlletí, hem tractat d'aclarir la nostra situació en demandar la necessitat de fer una unió de separatistes catalans, més, davant les ambigüetats amb que s'ens respon, hem de preguntar als catalans de les Amèriques, voleu o no voleu la independència de Catalunya?

Si nó la voleu, si voleu seguir éssent moltons que pasturen els pastors de Castella, si estimeu conveniènt seguir fermats al domini dels polítics castellans, si penseu que hem de seguir fent política per a que Espanya ens segueixi manant i malmetent, humiliant-nos en tot quant ells vulguin, aleshores, digneu-ho d'una vegada i ja sabrem que els catalans que viuen en aquestes Aepúbliques Americanes que sapigueren espolsar-se el jou del domini castellà, malgrat seguir servant el seu idioma, no els hi serveix de res, l'exemple que aquests pobles els hi mostren com espill per a la seva actuació, no volen la llibertat de Catalunya i prefereixen romandre sota el jou dels actuals dominadors del nostre poble. Perquè, preguntem nos-

altres, quina mena de llibertat és la que ells volen per a la nostra terra? ¿Es que pot parlar-se de llibertat, quan es pensa que s'ha de romandre sotmés a una rassa inferior a la nostra? ¿Es que hi ha diferents classes de llibertat?

Nó, la llibertat és una, o s'és llibertat o s'és esclau. Llibertat, vol dir, independència, sobirania, dret a ésser i governar-se un poble per sí sol. Tot el que es digni i es demani en demanar llibertat, no és veritat que es vulgui, sinó s'abrassa el concepte de la paraula, amb tota sa intensitat. De llibertat pels pobles i pels individus, no n'hi ha més que una sola. Llibertat és el dret a viure com a ciutadans lliures, com a homes dignes, com a components d'un poble que es governi per sí sol. I a governar-se per sí sola, hi té dret Catalunya i no a romandre com a província dépendent d'un govern que mai la mirarà com a cosa seva sinó que sempre la tractarà com a estranya.

“Els pobles són dignes de la llibertat que es guanyen” diem nosaltres, i el poeta digué: “Poble que mereix ésser lliure, sinó li donen s'ho pren” Catalunya es té ben guanyada la seva llibertat, perquè ha sapigut ésser un poble lliure, perquè ha sapigut servir totes les característiques d'un veritable poble. Sinó se'ns dona nostra llibertat, que mai de grat ens donarà l'opressor, ens la tenim de prendre. I com ens la hem de prendre? Pidolant com a pobres mendicants? Nó, ens la hem de prendre com a homes. El gran Maceo digué: “La llibertat se conquista con el filo del machete”. I així hem de fer nosaltres si volem ésser dignes de gaudir de llibertat. No hi ha altre camí; així no vol dir que si el que succeeix al món, avui convulsionat, ens porta una oportunitat, no tinguem d'aprofitar-la. Però hem d'estar preparats, hem de donar la sensació de que som dignes de gaudir de plena llibertat i així sols ho lograrem si ens unim tots els que volem una Catalunya lliure i laborem amb seguretat i fermesa per a obtenir-la. Per així hem d'actuar com a separatistes, deslligats completament de la política espanyola, si és que, com es diu, volem la llibertat de Catalunya, que en aquest cas, es la seva plena independència, perquè independència, no vol

dir sotmissió ni componendes, sinó que vol dir, ben clarament, que podem i volem anar ben sols.

N'hi ha que diuen que s'ha de fer política. Si, hem de fer-la, qué vol dir, sinó, fer política, treballar per l'alliberació d'un poble? Si, hem de fer política, però no política de comunió amb els polítics espanyols, nó política madrilenya. Hem de fer política catalana i per Catalunya. Avui fem tota política per a alliberar-la, depositant, per un temps, les idees que cada ú sustenta per quan haguem reconquerit la llibertat de Catalunya que, aleshores, dintre casa, farem la que convingui a cadascú.

N'hi ha que s'espanten de dir-se separatistes perquè es pensen que així vol dir rompiment amb tots els demés pobles d'Iberia. N'hi ha que pensen que tenim de seguir la política de “conllevància” amb els “hermanos”, sigui perquè els convingui als seus interessos, perquè pensin que en retornar a una República Espanyola, han de tornar a buscar la seva acta de diputat o el seu “puesto” a la menjadora o perquè, febles d'ànima, no tinguin el valor de sentir-se catalans i res més que catalans. A aquests els volem. Hi ha dintre d'Iberia diferents pobles que es troben, com nosaltres, sotmesos a l'esclavatge dels menys capacitats; n'hi han com Baeònia i Galícia, que lluiten també per rompre els grillons que els encadenen. Ells són separatistes també que lluiten per l'obtenció de la seva independència. Al seu costat estem i estarem sempre nosaltres, com estarem al costat de tots els pobles que en el món lluiten, com lluiten molts que en aquests moments sofreixen l'indigna opressió dels déspotas que volen fer-se amos del

Tots el régims autonòmics que Espanya pot concedir un dia a Catalunya, seran sabotejats i obstaculitzats sempre, amb vida precària i sense solidesa legal; així si no ens el tornen a usurpar l'endemà. L'autonomia és un pacte entre comunitats de bona fé i de paraula. L'Estat que ens subjuga, històricament, no té ni una ni altra cosa. Davant d'aquesta realitat, la solució única és la Independència. Visca la República Catalana.

món. Però és precís que totes aquestes nacionalitats que formen Ibèria, reconquistin la seva llibertat. Ajudant-nos uns als altres, la tasca ens ha d'ésser més alleugerida i profitosa i més efectiva. Un dia haurà d'arribar que aquests pobles siguin lliures. Aleshores, governant-se cadascú per sí sol, podrem entnedre'ns i, si convé, podra arribar-se a una Confederació de pobles ibèrics que, enfortint-se els uns als altres, es formi un nucli fort i potent que es faci digne del respecte de tots els pobles del món.

Vol dir doncs que hem de rompre tots els lligams amb el poder detentador de nostra llibertat. Que hem de separar-nos de tot el que es relacioni amb els governs que manin a Espanya, sigui quin sigui el seu caire, ja que els fets ens han demostrat que el dominador, digui's monàrquic, republicà o “failangista”, quan es tracta d'aplanar a Catalunya tots pensen d'una mateixa faiso. Vol dir, doncs, que hem d'ésser separatistes, absolutament separatistes, ja que propugnem per a l'obtenció de l'independència de Catalunya.

Que un cop independitzada Catalunya i les demés nacions d'Ibèria; ja desaparescuda aquesta Espanya de quincalla que rés vol dir, podrem, si volem, nosaltres i les nacionalitats ja redimides d'Ibèria, anar a un pacte que, tractant-nos d'iguals, ens porti a una Confederació que a l'ensem que ens faci de bones relacions amb les Repúbliques veïnes ens enforteixi en la defensa mútua davant dels més forts.

La trajectòria és doncs, separatisme per anar a l'obtenció de l'independència preparat per a una Confederació. Després si convé, el camí és i si així no és possible haurem bastit quan menys la República Catalana que, si nosaltres volem, podrà viure amb dignitat, ella sola.

Acabeu doncs de decidir-vos catalans que romaneu en aquestes terres lliures d'Amèrica i preneu tots una resolució ferma i decisiva que ens porti a la constitució d'aquest front o unió que es fá precís si volem que, a l'apagar-se l'infern que encén l'Europa, poguem presentar-nos a demanar el respecte al dret que té Catalunya a que se la consideri amb plena independència, un Estat lliure i sobirà.